

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL S. A. 2015-08-10 SKUNDO**

2015 m. lapkričio 12 d. Nr. S-215 (7-195/2015)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršelienės
Andriaus Veniaus – pranešėjas
Linos Vosylienės

sekretoriaujant
dalyvaujant šalims

Audronei Vitai Toliūnaitei
mokesčių administratoriaus atstovei Rūtai
Kazlauskaitei

2015 m. rugsėjo 22 d. išnagrinėjusi mokesčių mokėtojo S. A. (toliau – Pareiškėjas) 2015-08-10 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2015-07-21 sprendimo Nr. 68-131, n u s t a t ė:

Centrinis mokesčių administratorius ginčijamu sprendimu patvirtino Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (Klaipėdos AVMI) 2015-04-22 sprendimą Nr. FR0682-244, kuriuo nurodyta Pareiškėjui sumokėti į biudžetą 76459,68 Eur gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 41127,66 Eur GPM delspinigius ir 7645 Eur GPM baudą, 30583 Eur privalomojo sveikatos draudimo įmokas (toliau – PSD įmokos), 16451,06 Eur PSD įmokų delspinigius ir 3058 Eur PSD įmokų baudą.

Byloje atlikus Pareiškėjo GPM ir PSD įmokų apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo mokestinį patikrinimą už laikotarpį nuo 2009-01-01 iki 2009-12-31, nustatyta, jog Pareiškėjas 2012-07-13 pateiktoje Metinėje pajamų deklaracijoje už 2009 m. neteisėtai padidino parduoto turto ar kitokio perleidimo nuosavybėn šio turto įsigijimo kainą ir kitų su jo pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybėn susijusių išlaidų sumą (neturėjo įrodymų, pagrindžiančių turto įsigijimo išlaidas) ir tuo sumažino į biudžetą mokėtinas GPM ir PSD įmokų sumas.

Centrinis mokesčių administratorius, išnagrinėjęs Pareiškėjo skundo motyvus bei įvertinęs bylos medžiagą, Pareiškėjo skundą atmetė.

Patikrinimo metu nustatyta, kad pardavėjai Pareiškėjas ir UAB „A1“ 2009-08-10 sutartimi dėl turto ir teisių perleidimo Nr. 1309-76 pirkėjui UAB „D1“ už 2100000 Lt (iš jų 2000000 Lt tenka Pareiškėjui ir 100000 Lt UAB „A1“) perleido interneto portalą www.autogidas.lt. Pareiškėjas į 2009 m. deklaraciją įtraukė 2000000 Lt portalo pardavimo pajamas ir 1760000 Lt portalo įsigijimo išlaidas. Šias išlaidas sudaro: 1700000 Lt pagal 2005-02-21 domeno pirkimo-pardavimo sutartį su Baltarusijos Respublikoje gyvenančiu P. V. ir 60000 Lt pagal 2005-03-02 dizaino darbų sutartį su Baltarusijos Respublikoje gyvenančia J. M. . Atliktų darbų priėmimo-perdavimo aktų ar kitų perdavimą patvirtinančių dokumentų Pareiškėjas

nepateikė, paaiškino, kad atliekami darbai pateikti skaitmeninėse laikmenose, taip pat nurodė, kad sandoris sudarytas P. V. siūlymu Lietuvoje, P. V. Pareiškėjui rekomendavo ir dizainerę J. M. . Už paslaugas Pareiškėjas atsiskaitė grynaisiais pinigais, atsiskaitymas rašytiniuose dokumentuose nefiksuotas.

Sprendime pažymėta, kad minėtose sutartyse su Baltarusijos Respublikoje gyvenančiais asmenimis buvo nurodyta jų gyvenamoji vieta, tačiau nenurodyti identifikaciniai numeriai (asmens kodai).

Pagal Klaipėdos AVMI pateiktą paklausimą, 2012-09-27 gautas Baltarusijos Respublikos mokesčių administratoriaus atsakymas, kad pateiktų duomenų nepakanka identifikuoti minėtų asmenų tapatybę. Pareiškėjui pagal 2012-12-06 Inspekcijos nurodymą 2012-12-28 šiuos duomenis patikslinus, 2013-01-15 pakartotinai kreiptasi į Baltarusijos Respublikos mokesčių administratorių. Baltarusijos Respublikos mokesčių administratorius 2014-02-20 pateikė atsakymą, kuriame pažymėjo, kad P. V. ir J. M. gyvenamosios vietos adresai nurodyti neteisingai.

J. M. Baltarusijos Respublikos mokesčių administratoriui pateiktame 2014-01-13 apklausos protokole paaiškino, kad 2005-03-02 domeno dizaino darbų atlikimo sutarties su Pareiškėju nepasirašė, santykių su Lietuvos Respublikos piliečiu S. A. neturėjo ir jo nepažįsta. 2005-2013 m. už Baltarusijos Respublikos teritorijos ribų nebuvo išvykusi. 2005 m. gyvenamojoje vietoje – kaime - interneto paslaugomis nesinaudojo, nes neturėjo kompiuterio. 2005 m. nedirbo, buvo išėjusi vaiko priežiūros atostogų.

Baltarusijos Respublikos mokesčių administratorius nurodė, jog apklausti P. V. apie santykius su Pareiškėju nėra galimybės, P. V. sutuoktinė V. V. informavo, kad asmuo nuo 2011 m. dirba Rusijoje, AAB „T1“, vamzdžių valcuotoju.

2014-04-28 išsiųstas paklausimas Rusijos Federacijos mokesčių administratoriui. Pagal 2014-09-14 Rusijos mokesčių administratoriaus pateiktą informaciją, Baltarusijos Respublikos pilietis P. V. , dirbantis AAB „T1“, nurodė, kad S. A. nepažįsta, jokių pirkimo-pardavimo sutarčių su šiuo piliečiu niekada nebuvo sudaręs, jokių paslaugų neteikė, pinigų negavo ir į Lietuvos Respubliką nuvykęs nebuvo.

Taigi, patikrinimo metu buvo nustatyta, kad minėti asmenys Pareiškėjo nepažįsta, į Lietuvą atvykę nebuvo, sandorių su Pareiškėju nesudarė. Palyginus P. V. ir J. M. parašus Pareiškėjo pateiktose sutartyse su minėtų asmenų parašais, esančiais užsienio mokesčių administratorių pateiktuose apklausos protokoluose, parašai vizualiai skiriasi.

Inspekcijos duomenų bazėse, kuriose pateikiami asmenų migravimo duomenys, nėra žymų, kad P. V. ir J. M. nuo 2005-01-01 iki 2005-12-31 būtų atvykę į Lietuvą ir/ar išvykę iš Lietuvos į Baltarusiją.

Pareiškėjo skunde nėra ginčijamos sandorio vykimo aplinkybės ir pateikiama argumentų dėl sandorių dėl portalo įsigijimo turinio, todėl šioje dalyje sutiktina su Inspekcijos pozicija ir dėl faktinės situacijos plačiau nepasisakytina.

Sprendime konstatuota, jog Pareiškėjas nepateikė pirminiais įrodymais pagrįstų duomenų, jog sandoriai su minėtais asmenimis buvo sudaryti, ginčo paslaugos įsigytos ir Pareiškėjas patyrė išlaidų atsiskaitymams, todėl Pareiškėjas, 2012-07-13 pateikdamas GPM deklaraciją už 2009 m., nepagrįstai padidino (įrašė) parduoto turto įsigijimo kainą, kuria neteisėtai sumažino turto pardavimo pajamų ir jo įsigijimo kainos bei kitų išlaidų skirtumą (GPM ir PSD įmokų bazę) ir atitinkamai į biudžetą mokėtinas GPM ir PSD įmokų sumas.

Dėl PSD įmokų apskaičiavimo pagrįstumo. Pareiškėjo teigimu, papildomai mokėtinos PSD įmokos jam yra apskaičiuotos nepagrįstai, nes individualios veiklos jis nevykdė, o gautos pajamos yra B klasės ir nuo jų PSD įmokos neskaičiuojamos.

Remiantis 2009 m. galiojusio Sveikatos draudimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. 55-1287; 2002, Nr. 123-5512, toliau – SDĮ) 17 straipsnio 8 dalies redakcija (Žin., 2008, Nr. 149-6022), nuolatiniai Lietuvos gyventojai, kaip jie apibrėžti GPMĮ, gaunantys kitas, negu šio straipsnio 1–6 dalyse nurodytos, pajamas, nuo kurių GPMĮ nustatyta tvarka turi būti išskaičiuotas ir (ar)

sumokėtas GPM, nuo šių pajamų moka 6 procentų dydžio PSD įmokas. Sprendime pažymėta, kad Pareiškėjo gautos lėšos nėra priskirtinos minėto straipsnio 1-7 dalyse išvardintosioms. Taigi, Pareiškėjo gautos pajamos tikrinamuoju laikotarpiu buvo apmokestinamos PSD įmokomis, todėl teisėtai ir pagrįstai šios nuostatos buvo taikytos Pareiškėjo atžvilgiu.

Be to, Pareiškėjui 13920 Lt mokėtinos PSD įmokos pagal deklaruotas pajamas buvo apskaičiuotos ir paties Pareiškėjo už 2009 m. teiktos GPM deklaracijos 45 laukelyje.

Dėl delspinigių skaičiavimo pagrįstumo. Pareiškėjas nurodė, kad jis dengia GPM dalimis, o delspinigiai jam skaičiuojami nepagrįstai.

GPMĮ 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad už šio įstatymo pažeidimus skiriamos baudos ir (arba) skaičiuojami delspinigiai Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

SDĮ tikrintu laikotarpiu aktualioje 19 straipsnio 2 dalies redakcijoje nurodyta, kad pažeidus šio Įstatymo 17 straipsnio 4–8 dalyse nurodytų įmokų apskaičiavimo ir sumokėjimo tvarką, asmenims, kurie privalo mokėti ir (ar) apskaičiuoti šias įmokas, baudos skiriamos ir delspinigiai skaičiuojami Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

MAĮ 96 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad delspinigiai mokesčių mokėtoji skaičiuojami:

1) už nesumokėtą arba pavėluotai į biudžetą sumokėtą mokesčių mokėtojo deklaruotą mokestį arba mokesčių mokėtojo (atitinkamo mokesčio įstatyme numatytu atveju – mokesčių administratoriaus) apskaičiuotą nedeklaruojamą mokestį (įskaitant muitinės deklaracijoje apskaičiuotą mokestį);

2) už nesumokėtą arba pavėluotai sumokėtą patikrinimo metu mokesčių administratoriaus nustatytą nedeklaruotą deklaruojamą ar neapskaičiuotą nedeklaruojamą mokestį (įskaitant mokestį, kuris turėjo būti apskaičiuotas muitinės deklaracijoje);

3) už pagal mokesčių mokėtojo prašymą nepagrįstai grąžintą (įskaitytą) mokesčio permoką (išskyrus tuos atvejus, kai per daug grąžinama (įskaitoma) dėl mokesčių administratoriaus klaidos).

To paties straipsnio 2 dalyje nurodytos išimtys, dėl delspinigių neskaičiavimo - jei atitinkamas mokesčio įstatymas nenustato kitaip, šis mokestinės prievolės užtikrinimo būdas netaikomas biudžetinėms įstaigoms, taip pat Lietuvos bankui.

Mokesčių administratorius, vadovaudamasis minėtomis teisės normomis, nurodė, jog nėra jokio pagrindo spręsti, kad Pareiškėjui delspinigiai būtų apskaičiuoti nepagrįstai.

Taip pat nėra pagrindo daryti išvadą, kad Pareiškėjas tinkamai vykdė mokestines prievoles. Tai, kad papildoma prievolė apskaičiuota mokestinio patikrinimo metu, reiškia, kad Pareiškėjas netinkamai apskaičiavo ir deklaravo mokėtinus GPM ir PSD įmokas.

Sprendime taip pat nurodyta, jog Pareiškėjas į mokesčių administratoriaus sąskaitą periodiškai perveda sumas, kurios panaudojamos Pareiškėjo mokestinei nepriemokai padengti, tačiau šios sumos yra ženkliai mažesnės už Pareiškėjo mokestinę prievolę.

Mokesčių permokų Pareiškėjas neturi (į tai atsižvelgta apskaičiuojant mokėtiną delspinigių sumą), skundžiamo sprendimo sprendimo priėmimo dieną nebuvo padengęs GPM prievolės už 2009 m. pagal jo paties pateiktą deklaraciją, mokestinę prievolę pagal ginčijamą sprendimą dengti nepradėta.

Dėl mokesčių administratoriaus kaltės skaičiuojant delspinigius nurodyta, jog Pareiškėjo mokestinės kontrolės veiksmai pradėti 2012 m. Pareiškėjas Inspekcijai pateikė pirmiau minėtas sutartis su Baltarusijos piliečiais ir mokestinės kontrolės veiksmai užtruko dėl to, kad buvo kreiptasi pagalbos į užsienio mokesčių administratorius dėl sandorių realumo. Kaip jau minėta, buvo nustatyta, kad Pareiškėjo pateiktas dokumentas neatspindi faktinės situacijos, todėl Pareiškėjas, mokesčių administratoriui teikdamas žinomai tikrovės neatspindinčius dokumentus ir tokių dokumentų pagrindu deklaruodamas prievoles už 2009 m., pats sukūrė situaciją, atitinkančią delspinigių skaičiavimo teisinį pagrindą. Todėl nėra teisėto pagrindo Pareiškėjui neskaičiuoti delspinigių už padarytus mokesčių įstatymų pažeidimus.

Sprendime nurodyta, jog pagal MAĮ 71 straipsnį, galimas susitarimas su mokesčių administratoriumi dėl mokestinės prievolės dydžio, jei nei viena iš šalių neturi pakankamai įrodymų mokestinės prievolės dydžiui mokestiniame ginče pagrįsti. Šiuo aspektu Pareiškėjo skundas išnagrinėtas ir tokį susitarimą sudaryti atsisakyta, o Pareiškėjas apie tai informuotas 2015-06-22.

Pareiškėjui taip pat paaiškinta, kad jis, vadovaudamasis MAĮ 88 straipsniu, gali kreiptis į vietos mokesčių administratorių dėl patikrinimo metu apskaičiuotos mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimo arba išdėstymo.

Pareiškėjas su skundžiamu sprendimu nesutinka iš dalies ir prašo Komisijos panaikinti nurodymus sumokėti į biudžetą 41127,66 Eur GPM delspinigius, 30583 Eur PSD įmokas, 16451,06 Eur PSD įmokų delspinigius ir 3058 Eur PSD įmokų baudą.

Pareiškėjas nurodo, jog mokesčių administratorius nepagrįstai gautas pajamas priskyrė A klasės pajamoms, nes pajamos, gautos už parduotą turtą, yra priskiriamos prie B klasės pajamų (GPMĮ 22 str. 3 d.), o nuo jų nėra skaičiuojamos VSD įmokos ir PSD įmokos. Pareiškėjas mano, jog mokesčių administratorius jį prilygino asmeniui, užsiimančiam individualia veikla, nors jo turto pardavimas buvo vienkartinis.

Pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnį Pareiškėjui nėra numatyta pareiga mokėti VSD įmokas už parduotą turtą, todėl Pareiškėjas savo pasiūlyme pasirašyti taikos sutartį ir buvo nurodęs, jog sutinka sumokėti priskaičiuotą GPM, išdėstant mokėjimą per 6 mėn.

Pareiškėjas taip pat teigia, jog jam yra nepagrįstai apskaičiuoti delspinigiai, nes jis geranoriškai bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, tačiau mokestinis patikrinimas užsitęsė nepagrįstai ilgai. Dėl šios priežasties jam neturėtų būti taikomos sankcijos.

Pareiškėjas GPMĮ 36 str. nuostatas, pagal kurias baudos skiriamos ir (arba) delspinigiai skaičiuojami tik už šio įstatymo pažeidimus, supranta taip, jog delspinigiai turėtų būti skaičiuojami tik piktybiškai vengiantiems susimokėti mokesčius, o Pareiškėjo atveju mokesčių administratoriaus veiksmai, kuriais buvo siekiama nustatyti apmokestinamąsias pajamas, užsitęsė ne dėl Pareiškėjo kaltės.

Be to, Pareiškėjas po truputį moka GPM nepriemoką, todėl, skaičiuojant delspinigius, reikėtų atsižvelgti ir į tai.

Iš bylos medžiagos matyti, jog skundžiama centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo dalis yra tvirtintina.

Ginčas byloje yra kilęs dėl to, ar pagrįstai Pareiškėjui yra apskaičiuoti 41127,66 Eur GPM delspinigiai, 30583 Eur PSD įmokos, 16451,06 Eur PSD įmokų delspinigiai ir 3058 Eur PSD įmokų bauda, mokesčių administratoriui nustačius, jog Pareiškėjas, 2012-07-13 pateikdamas GPM deklaraciją už 2009 m., nepagrįstai padidino (įrašė) parduoto turto (interneto portalo www.autogidas.lt) įsigijimo kainą, kuria neteisėtai sumažino turto pardavimo pajamų ir jo įsigijimo kainos bei kitų išlaidų skirtumą (GPM ir PSD įmokų bazę) ir atitinkamai į biudžetą mokėtinas GPM ir PSD įmokų sumas.

Komisija pažymi, jog byloje nėra ginčo dėl Pareiškėjo GPM prievolės apskaičiavimo pagrįstumo, todėl Komisija plačiau dėl to nepasisako.

Pareiškėjas skunde neteisingai nurodo, jog mokesčių administratorius nepagrįstai gautas pajamas priskyrė A klasės pajamoms, nes pajamos, gautos už parduotą turtą, yra priskiriamos prie B klasės pajamų (GPMĮ 22 str. 3 d.), o nuo jų nėra skaičiuojamos VSD įmokos ir PSD įmokos. Iš Patikrinimo akto matyti, jog interneto portalo pardavimo pajamos pripažintos ne individualios veiklos turto pardavimo pajamomis ir jos pagal mokesčio mokėjimo tvarką buvo priskirtos prie B klasės pajamų. Patikrinimo akte buvo konstatuota, jog Pareiškėjas pažeidė GPMĮ 19 str. 1 ir 3 dalies bei 25 str. 1 dalies nuostatas, tuo tarpu GPMĮ 25 straipsnyje yra nustatyta GPM apskaičiavimo ir sumokėjimo tvarka būtent nuo B klasės pajamų.

Dėl PSD įmokų apskaičiavimo pagrįstumo Komisija nurodo, jog pagal turto pardavimo metu galiojusio SDĮ 17 str. (2009-02-19 įstatymo Nr. XI-183 redakcija) 8 dalį nuolatini

Lietuvos gyventojai, kaip jie apibrėžti GPMĮ, gaunantys kitas, negu šio straipsnio 1–6 dalyse nurodytos, pajamas, nuo kurių GPMĮ nustatyta tvarka turi būti išskaičiuotas ir (ar) sumokėtas GPM, nuo šių pajamų, išskyrus išmokas, mokamas pasibaigus ar nutraukus gyvybės draudimo ar pensijų kaupimo sutartį, moka 6 procentų dydžio PSD įmokas. Nustatyta, jog Pareiškėjo gautos lėšos nėra priskirtinos minėto straipsnio 1–7 dalyse išvardintosioms, todėl Pareiškėjo gautos ne individualios veiklos turto pardavimo pajamos tikrinamuoju laikotarpiu teisėtai ir pagrįstai buvo apmokestintos PSD įmokomis.

Dėl GPM bei PSD įmokų delspinigių skaičiavimo pagrįstumo ir trukmės Komisija nurodo, jog delspinigiai yra mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdas (MAĮ 95 str. 1 d. 1 p.). Jie pradedami skaičiuoti tada, kai atsiranda įstatymų numatyti pagrindai – mokestinės prievolės neįvykdymas. Kaip delspinigiai turi būti skaičiuojami, įstatymų leidėjas nurodė MAĮ 96 straipsnyje. Jų skaičiavimo pradžia įtvirtinta MAĮ 97 straipsnyje, o to paties įstatymo 98 straipsnyje nurodyta delspinigių skaičiavimo trukmė. Patikrinus mokesčių administratoriaus pateiktus skaičiavimus, kurie be kita ko aprašyti Klaipėdos AVMI 2015-04-22 sprendimo Nr. FR0682-244 4 puslapyje ir nebeatkartotini, Komisija teigia, jog aritmetinis delspinigių apskaičiavimas neprieštarauja teisiniam reguliavimui dėl delspinigių skaičiavimo pradžios momento, trukmės bei dydžio. Kaip nurodyta skundžiamame sprendime, Pareiškėjo atžvilgiu delspinigių skaičiavimo trukmė tiesiogiai priklausė nuo paties Pareiškėjo veiksmų, t. y. Pareiškėjas mokesčių administratoriui teikė tikrovės neatspindinčius dokumentus, kuriuose esančios informacijos teisingumui patikrinti mokesčių administratorius atliko kontrolės veiksmus – kreipėsi pagalbos į užsienio (Baltarusijos ir Rusijos) mokesčių administratorius, todėl nėra pagrindo teigti, kad mokesčių administratoriaus veiksmai, kuriais buvo siekiama nustatyti apmokestinamąsias pajamas, užsitęsė ne dėl Pareiškėjo kaltės.

Skundžiamame sprendime Pareiškėjui taip pat yra paaiškinta, kad jis, vadovaudamasis MAĮ 88 straipsniu, gali kreiptis į vietos mokesčių administratorių dėl patikrinimo metu apskaičiuotos mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimo arba išdėstymo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos 2015-07-21 sprendimą Nr. 68-131.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliėnė

Komisijos nariai

Andrius Venius

Lina Vosyliėnė